

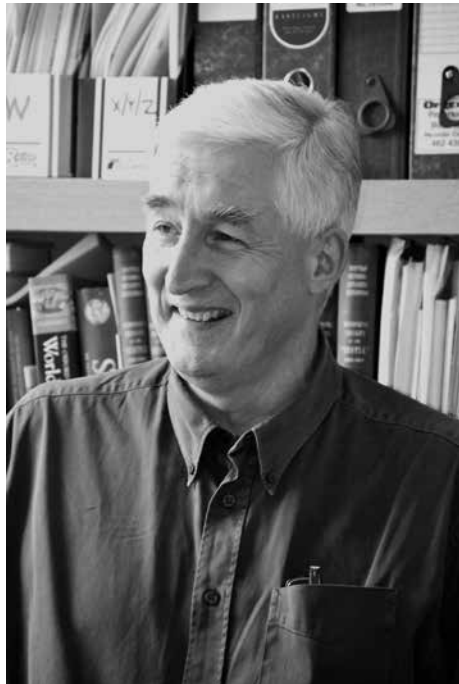
KRÓNIKA

CHARLES WITHERS, az ELTE tiszteletbeli doktora és professzora

CHARLES WITHERSnek, az Edinburgh-i Egyetem földrajzprofesszorának az ELTE szenátusa 2019. május 10-én adományozta a *doctor et professor honoris causa* címet. Withers professzorral, akit 2015-ben a brit uralkodó és a skót miniszterelnök a *Geographer Royal for Scotland* címmel tüntetett ki, GYÓRI RÓBERT, az ELTE TTK FFI Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszékének vezetője készítette interjút.

CHARLES WITHERS 1954-ben született a skóciai Edinburgh-ban. 1981 és 1994 között a Cheltenham and Gloucester College of Higher Education (ma: University of Gloucestershire) oktatója volt, 1994 óta az Edinburgh-i Egyetem földrajzprofesszora. Egyetemi tanulmányait a St. Andrews-i Egyetemen végezte, ahol 1977-ben szerzett diplomát. Doktori tanulmányait a Cambridge-i Egyetemen folytatta, értekezését 1981-ben védte meg 'The position of the Gaelic language in Scotland, 1698-1881: its spatial extent and social usage' címmel. Ennek anyagából született meg néhány évvel később az első könyve is (WITHERS 1984).

Withers professzor a történeti földrajz és a kulturális földrajz egyik legtekintélyesebb művelője. Kutatási területe három, egymással összefonódó témára terjed ki. Foglalkozott a tudomány történeti földrajzával (a felvilágosodás kora és a XIX. századi Nagy-Britannia tudományos életének történeti földrajzával, a földrajz tudománytörténetével), a felfedezések történeti földrajzával és a térképészet történetével. Pályája során 30 könyve jelent meg (ebből 8 tudományos monográfia egyetlen szerzője), két könyve van megjelenés alatt, több mint 200 tanulmánya jelent meg nemzetközi folyóiratokban és tanulmánykötetben. Társ szerzője a 2011-ben megjelent *Scotland: Mapping the Nation* kötetnek, amelyet a Saltire Society of Scotland 2014-ben az Év Tudományos Könyve díjjal tüntetett ki (FLEET–WILKES–WITHERS 2011). A Harvard University Press-nél a közelmúltban publikált könyve a North American Society for

„Az adja meg igazán a szakmai örömet,
ha történeti anyaggal dolgozom,
de egyúttal földrajzusként gondolkodom.”

Oceanographic History 'John Lyman Díját' nyerte el (WITHERS 2017).

CHARLES WITHERS egyaránt tagja a Brit Akadémiának (British Academy) és a Skót Akadémiának (Royal Society of Edinburgh). Emellett számos tudományos társaság fogadta tagjai, tiszteleti tagjai közé (Royal Geographical Society, Royal Scottish Geographical Society, Royal Historical Society, Royal Society of Arts, Society of Antiquaries of London, Academy of the Learned Societies of the Social Sciences). Az *Academia Europaea* tagja, elnyerte a Brit Akadémia Research Readershipjét és a Leverhulme Alapít-

vány Major Research Fellowshipjét. Elnöke a British Science Association Földrajzi Szekciójának (Section E). 2012 és 2014 között tagja volt az Egyesült Királyság Funding Council's Research Excellence Framework (REF) Földrajz, Régészet és Környezettudomány Bizottságának. A Nemzetközi Földrajzi Unió (IGU) Földrajztudomány-történeti Bizottságának tagja, és tíz éven keresztül volt társszerkesztője a *Geographers Biobibliographical Studies*-nak.

2008-ban a Skót Királyi Földrajzi Társaság „a történeti földrajz, a térképészet története és a földrajztudomány története terén végzett kiemelkedő munkásságáért” a Centenary Medallal tüntette ki. 2012-ben a Brit Földrajzi Társaság (RGS with the IBG) a Founder's Gold Medal adományozta Charles Withersnek, „a történeti és kulturális földrajz fejlesztésében betöltött nemzetközi vezető szerepéért”. (Ez egyike a társaság két aranyérmének, amelynek odaítélését II. Erzsébet királynő hagyja jóvá.) 2015-ben II. Erzsébet királynő és Nicola Sturgeon skót miniszterelnök egyetértésével Skócia Királyi Geográfusává nevezték ki. Ezt a tisztséget 1682-ben alapították, és 118 évnyi szünet után Charles Withers kinevezésével elevenítették fel. A tisztség felülésztesének amellelt, hogy elismerte Withers professzornak a történeti földrajzban játszott nemzetközi vezető szerepét, az volt a célja, hogy erősítse a földrajz pozícióját a tudományos életben és a közéletben.

CHARLES WITHERS több mint egy évtizede ápol szoros kutatási kapcsolatokat az ELTE társadalomföldrajzi tanszékeinek munkatársaival, számos alkalommal vett részt budapesti konferenciákon és workshopokon. GYÓRI RÓBERTTEL közös kutatásuk Magyarország I. világháború utáni feldarabolásának földrajzi kérdéseivel foglalkozik. A nemrég megjelent tanulmányuk arra a kérdésre keresi a választ, hogy a brit földrajz és a békekötésben szakértőként közreműködő brit geográfusok milyen álláspontot foglaltak el az új határok kapcsán, illetve milyen kapcsolatokat ápoltak a magyar geográfusokkal (GYÓRI – WITHERS 2019).

Miért választotta egyetemi tanulmányai kezdetén a földrajz szakot és mi vonzotta a történeti földrajzhoz?

Amikor annyi időm lettem, hogy az egyetemi tanulmányokon elgondolkodjak (menjek egyetemre vagy ne, mit tanuljak, melyik egyetem lenne a legjobb), akkor már biztos voltam abban, hogy a földrajzot fogom választani. (Az angol szak merült még föl lehetőségként.) Földrajzból

mindig jó voltam az iskolában, részben azért, mert jó tanárim voltak, részben pedig azért, mert gyerekkoromban is arra ösztönöztek, hogy olvassak és érdeklődjem a világ dolgai iránt. Végül a St. Andrews-i Egyetemet választottam, mivel nem akartam elhagyni Skóciát, közel akartam maradni (de azért nem túlságosan közel!) az edinburgh-i otthonomhoz, és persze azért is, mert ez az egyetem a leghíresebbek közé tartozott. Kezdetben (ez nem tartott sokáig) a természeti földrajz érdekelt: geológiát, botanikát és földrajzot hallgattam az első évben. A skót egyetemi rendszerben az alapképzés négyéves: ez igazi, széles körű intellektuális tájékozottságot ad. A második évem végén tudatosult bennem, hogy az emberek (pontosabban az emberi munka termékei: a könyvek, a képek, a tájképek) sokkal jobban érdekelnek, mint a kövek és a növények, ezért a társadalomföldrajz felé fordultam. Az alapképzés során nem hallgattam történeti földrajzot: az egyetlen felvehető történeti földrajzi kurzus a mezőgazdaság történeti földrajzával foglalkozott, ami nem igazán vonzott. (Ehelyett inkább olvastam: Marxot, Frantz Fanont, szociálantropológusokat és kulturális földrajzi munkákat.) Az alapszakos szakdolgozatom avatott igazából történeti földrajzossá. A skót gael nyelv hanyatlásának földrajzi aspektusaival foglalkoztam, és eközben két addig ismeretlen forrást fedeztem fel. Az új források lehetővé tették, hogy a gael nyelv visszaszorulását községi szinten egészen az 1690-es évektől kezdve térképre vigyem, míg korábban csak a XIX. század végétől (egész pontosan az 1881-es népszámlálástól) lehetett ezt községi szinten térképezni. Még most is emlékszem, milyen izgalom fogott el, amikor ezeket a levéltári forrásokat megtaláltam. Ez volt az a pillanat, amikor rájöttem, hogy az adja meg igazán a szakmai örömet, ha történeti anyaggal dolgozom, de egyúttal földrajzusként gondolkodom.

Pályája során mindig fontosak voltak a Skóciához kötődő témák. A skót gael nyelv történeti földrajza mellett foglalkozott a nemzeti identitás és a földrajz kapcsolatával is. Mit jelent az Ön számára skót geográfusnak lenni?

Valóban, sokat foglalkoztam skót témákkal (igaz, mostanság már kevesebbet). Részben ez tükröződött a PhD-munkámban is, és később összefüggött persze azzal, hogy tudományos pályám elmúlt 25 évét is Skóciában töltöttem. Ez az érdeklődés és ez a munka azonban sohasem jelentett egyfajta befelé forduló, csak Skóciára fókuszáló figyelmet (legalábbis remélem, hogy nem). Mindig arra törekedtem, hogy Skóciát

egy szélesebb kontextusban helyezzem el, és Skócia esetét bemutatva nagyobb kérdéseket válaszoljak meg. Emlékszem arra, hogy éppen emiatt sokat gondolkoztam azon, milyen címet adjak az ezredfordulón megjelent könyvemnek (*Geography, Science and National Identity: Scotland since 1520*). Végül a címben is a fontosabb témákat tettem előre (WITHERS 2001). Ezeket a „nagyobb kérdéseket” vizsgáltam empirikusan: a térképekben, szövegekben, terepmunkában stb. testet öltő földrajzot a nemzeti tudományosság egyik formájának értelmeztem, és ennek a „történeti földrajzát” írtam meg. A művet áthatotta az a törekvés, hogy a tudománytörténeti és a történeti földrajzi kutatást közös nevezőre hozzam.

Be tudja mutatni pár szóval azokat a témákat, amelyeket kutatott?

Ez nem is olyan egyszerű, mivel bizonyos értelemben soha nem gondolkoztam teljesen elkülönülő témákban: valami mindig továbbvezetett egyik témáról a másikra. Visszatekintve azonban mégiscsak látni lehet elkülönülő fázisokat vagy kutatási kérdéseket. A doktori értekezésem megvédése után tovább folytattam az etnikai-nyelvi történeti földrajzi kutatásokat, amelyek egy adott nyelv visszaszorulását állították a történeti földrajzi kutatás fókuszába. Az 1981-ben megvédett disszertációm lett az alapja az 1984-ben megjelent első könyvemnek. Azután az etnikai-nyelvi történeti földrajzi vizsgálatokat egy sokkal erősebb elméleti keretbe illesztettem be: az 1980-as évek végén napvilágot látott könyvemben már Gramsci hegemonia-elméletére támaszkodtam (WITHERS 1988). Bizonyos mértékig a skót gael nyelv iránti érdeklődésem gyümölcse a témában született harmadik könyvem is, amely a Felföldről elvándorló és a városi kultúrába beilleszkedő gael migránsokkal foglalkozott (WITHERS 1998). (Igazából még most is izgat ez a kérdés, mindig tervezgetek egy olyan munkát, ami a nagyvilágban szétszóródott gaelekkel foglalkozna. A XVIII. század végén például gael nyelvű rabszolgák is dolgoztak karibi-szigeteki ültetvényeken, mivel ezeknek az ültetvényeknek skót-felföldi tulajdonosai voltak. A Brit Birodalomban mindenütt éltek gael nyelven beszélő emberek. Nagyon érdekes történeti földrajzi vizsgálat lenne ez: a gael nyelvű skótok egyszerre voltak gyarmatosítottak (akik közül sokan elhagyták az erőszakosan átalakított Skót-Felföldet) és gyarmatosítók. (Attól tartok viszont, hogy ez a munkám még egy ideig várat magára.)

A felvilágosodás történeti földrajzáról írt munkámban megpróbáltam egyrészt földrajzilag gondolkodni a felvilágosodásról, másrészt pedig bemutatni a földrajzot mint a felvilágosodás tudományos törekvéseinek egyik formáját. Ez vezetett a tudomány történeti földrajzi vizsgálata felé, és a földrajznak mint egyetemi szaknak, tantárgynak, akadémiai tudományterületnek, illetve a nemzeti önismeret egyik formájának a történeti földrajzát is vizsgáltam. Több könyv született ezekből a kutatásokból (WITHERS 2007, 2010). A felfedezések történeti földrajzával foglalkozó munkám ezeket a témákat folytatta. Az érdekelt elsősorban, hogyan zajlott a felfedező munka, milyen eszközöket, műszereket használtak, hogyan használták ezeket. Ha létezik a tudomány történeti földrajza, akkor a technológia történeti földrajzáról is beszélhetünk. A legújabb könyvemben mindennek a globális vetületéről írtam (WITHERS 2017), de emellett persze vannak kisebb léptékű, kulcsfontosságú kérdések is (pl. az általunk használt műszerekbe vetett bizalom, a hitelesség vagy a tudományos tekintély kérdései).

A geográfia régi tudományos hagyomány örököse, mi földrajzosok büszkék vagyunk arra, hogy tudományterületünk gyökerei az ókori görög kultúráig nyúlnak vissza. Mit gondol a földrajz jövőjéről? Szükség van a 21. században is földrajzra és társadalomföldrajzra?

Természetesen igazad van a földrajz régi időkre visszanyúló történetét illetően (a klaszszikus kultúrában gyökerező nyugati, de az ázsiai vagy nem-európai kultúrák esetében is). Hosszú ideig beszélgethetnék a földrajz jövőjéről is! Úgy gondolom, hogy szinte soha nem volt fontosabb, hogy alapvető nemzeti vagy globális kérdéseket földrajzi szemszögből közelítsünk meg. Fontos megértenünk a földrajzi hely döntő szerepét: ami tökéletesen működik az egyik helyen, az ottani kontextusban, az nem fog működni máshol. Én ebben látom a földrajzi gondolkodás és cselekvés lényegét. Ez persze nem jelenti a társadalomföldrajz előnyben részesítését. Egyetértek azokkal, akik a földrajzra olyan integratív tudományként tekintenek, amely az embereket (akik a természetnek is részei), a természeti és környezeti tényezőket együttesen vizsgálja. Hiszek abban, hogy a földrajzi gondolkodásmód erkölcsi érzékenységet, sőt erkölcsi felelősségtudatot is jelent: ha egy dolog nem működik jól, akkor megfelelő beavatkozással jobbá lehet tenni. Talán a földrajzosok a más területeken dolgozó kollégáknál érzékenyebbek

a „hogyan kellene lennie” kérdésre: így működnek most a dolgok a világban – így működhetnének jobban (méltányosabban, igazságosabban, környezettudatosabban). A földrajz valóban fontos a ma és a jövő számára is. Ez egy alapvető interdiszciplináris tudományterület.

Milyen régóta van kapcsolatban magyar geográfusokkal és az ELTE TTK FFI Földrajztudományi Központ munkatársaival? Menyire ismert és elismert a magyar földrajztudomány a brit–amerikai dominanciájú nemzetközi tudományos életben?

Először 1991-ben jártam Magyarországon a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem meghívására: az akkori munkahelyem tervező és tájépítész oktatási kapcsolataim keresztül jutottam el a pécsi kollégákhoz. Az elmúlt 12 évben viszont sokkal mélyebb kutatási kapcsolatok épültek ki az ELTE-s földrajzosokkal, a földrajztudomány története, a geográfuséletrajz-írás kérdései, illetve a földrajz és a nemzeti identitás összekapcsolódásának kutatásában. A magyar földrajztudomány eredményeit ismerik és értékelik a nemzetközi tudományos világban, amit – ahogy te is mondtad – az angol–amerikai rendszerek és struktúrák uralnak (az angol nyelvű publikáláson, a nemzetközi konferenciákon keresztül). Éppen emiatt alapvető fontosságú a nemzetközi tudományos párbeszéd, a nemzetek közti és interdiszciplináris eszmecsere! Szükség van arra, hogy megismerjük és értékeljük az eltérő nézőpontokat, nehogy akaratlanul is kizárólagossá tegyük az egyiket a többivel szemben, szükséges, hogy beszéljünk egymással és tanuljunk egymástól. Jól emlékszem arra, milyen fontos és értékes volt a látható magyar jelenlét a Nemzetközi Történeti Földrajzi Konferencián pl. Londonban 2015-ben, majdVarsóban 2018-ban.

Össze tudja röviden foglalni a díszdoktori tudományos előadása lényegét?

Az előadás anyagát a közös kutatásunk (Trianon és következményei: a brit földrajz és Magyarország feldarabolódása, 1919-1923.) témájából

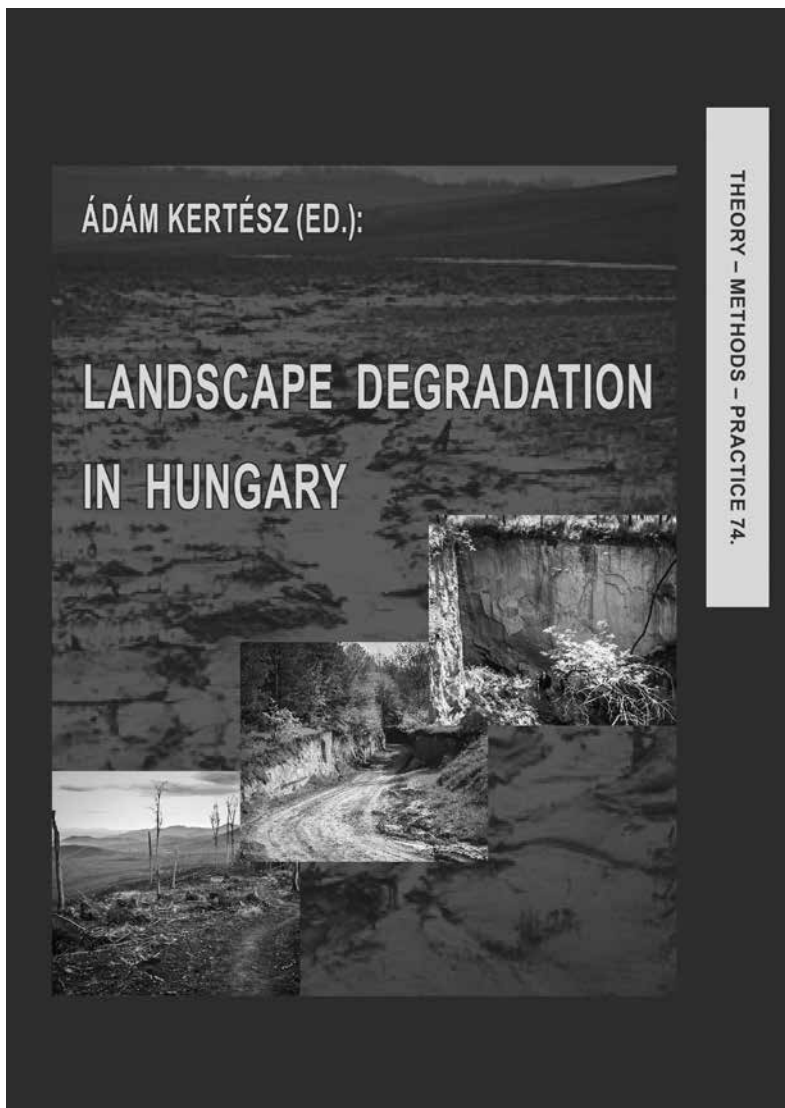
választottam. Ahogy te is tudod, ez egy összetett kérdés, és még sok a kutatni való. Ismerjük a békekötés tényeit és az 1920-as trianoni békeszerződés következményeit, Magyarország feldarabolódását. Kevesebbet tudunk arról, hogyan vettek részt más országok geográfusai a békeszerződést előkészítő földrajzi javaslatok kidolgozásában. Nagy-Britannia esetében azt is alig ismerjük, hogy a brit geográfusok hogyan vélekedtek Magyarországról, és mi volt a véleményük 1920 után a békeszerződés következményeiről. Ez az előadás azokat a geográfusokat mutatta be, akik bekapcsolódtak az „új Európa” megteremtésébe 1918-at követően, 1920-ban és azután. Brit vonatkozásban a legfontosabb geográfus Alan Ogilvie volt (aki később az Edinburgh-i Egyetem földrajzprofesszora lett). Ogilvie szoros kapcsolatban volt Isaiah Bowmannel, az amerikai geográfussal, aki nemzetiségi határok alapján javasolta az új Európa megalkotását és az országok határainak megvonását. Párizsban, ahol Ogilvie is dolgozott, a határok kialakítása a különböző országok különféle kérdésekben jártas szakértőinek közös munkára épült, és nagyjából az etnikai elvet követte. Nagy-Britanniában és a Royal Geographical Societyben viszont már az I. világháború befejezése előtt más szempontokat javasoltak a határmegvonáshoz és Magyarország háború utáni területi rendezéséhez. 1920 után más brit geográfusok és Ogilvie is foglalkoztak a trianoni békeszerződés következményeivel. Ekkor a kérdést már nem a Royal Geographical Society kebelén belül tárgyalták, hanem más fórumokon, mivel a társaság akkoriban nem igazán támogatta a társadalomföldrajz új törekvéseit. Összességében ez a kutatás a földrajztudomány, illetve az egyes nemzetállamok érdekeinek (vagy érdektelenségének) a történeti földrajzát vizsgálja, kiemeli a földrajz és a nemzeti identitás kapcsolatát és a nemzetközi perspektíva fontosságát a földrajztudomány történetének kutatásában (GYŐRI – WITHERS 2019).

GYŐRI RÓBERT

ELTE TTK FFI Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszék, Budapest
gyorirobert@caesar.elte.hu

IRODALOM

- FLEET, C. – WILKES, M. – WITHERS, C. W. J. 2011: *Scotland: Mapping the Nation*. — Birlinn Press, Edinburgh. 336 p.
- GYÓRI, R. – WITHERS, C. W. J. 2019: Trianon and its aftermath: British geography and the 'dismemberment' of Hungary, c.1915-c.1922. — *Scottish Geographical Journal*, 135. 1–2. pp. 68–97.
- WITHERS, C. W. J. 1984: *Gaelic in Scotland 1698 to 1891: The Geographical History of a Language*. — John Donald, Edinburgh. 352 p.
- WITHERS, C. W. J. 1988: *Gaelic Scotland: Transformation of a Culture Region*. — Routledge, London. 464 p.
- WITHERS, C. W. J. 1998: *Urban Highlanders: Highland-Lowland Migration and Urban Gaelic Culture, 1700-1900*. — Tuckwell Press, Edinburgh. 272 p.
- WITHERS, C. W. J. 2001: *Geography, Science and National Identity: Scotland since 1520*. — Cambridge University Press, Cambridge. 310 p.
- WITHERS, C. W. J. 2007: *Placing the Enlightenment: Thinking Geographically about the Age of Reason Geography*. — Chicago University Press, Chicago. 330 p.
- WITHERS, C. W. J. 2010: *Geography and Science in Britain 1831-1939: A Study of the British Association for the Advancement of Science*. — Manchester University Press, Manchester. 280 p.
- WITHERS, C. W. J. 2017: *Zero Degrees: Geographies of the Prime Meridian*. — Harvard University Press, Cambridge (Mass.) – London. 326 p.

ÁDÁM KERTÉSZ (ed.):

Landscape degradation in Hungary

Theory-Methods-Practice 74., CSFK Geographical Institute, Budapest, 2019, 99 p.

Az emberiség egyre jobban kihasználja a természet erőforrásait, ami a különböző tájtypusok rendkívül intenzív átalakítását és egyben pusztulását hozza magával. Az angol nyelvű kiadvány 12 tanulmánya a tájdegradáció legfontosabb folyamatait és következményeit foglalja össze.

A kötet letölthető az alábbi linkről:

www.mtafk.hu/konyvtar/kiadv/Landscape-degradation-in-Hungary-2019.pdf

Szerzőink figyelmébe!

Kérjük Szerzőinket, hogy megjelentetésre szánt cikkük, tanulmányuk elkészítésekor kövessek a Földrajzi Közlemények tanulmányainak formai felépítését és az alábbi szempontokat vegyék figyelembe!

Szöveg

A tanulmányt a szerző az elektronikus beküldő felületen keresztül töltheti fel a Földrajzi Közlemények rendszerébe. A felület elérhető a Magyar Földrajzi Társaság honlapján, a Földrajzi Közlemények oldalán. Kérjük Szerzőinket, hogy tanulmányukat a formai követelményeknek megfelelően formázva küldjék be! Az anyag terjedelme legfeljebb 40 ezer karakter lehet szóközökkel. A tanulmányhoz 10–15 soros összefoglalót és 3–5 kulcsszót mellékeljenek angol nyelven! A szövegben lábjegyzetet csak kivételes esetben alkalmazzanak, végjegyzetet ne használjanak! A tanulmányokban 3 fokozatú címrendszer használható (fejezetcím, elsődrendű alcím, másodrendű alcím).

Szakirodalmi hivatkozások

A hivatkozás formája: A szerző neve (kezesztnevének rövidítésével) és a megjelenés éve. A szöveggörnyezettől függően: TÓTH Z. (2018) vagy (TÓTH Z. 2018). Külföldi szerző publikációjára történő hivatkozáskor a név két tagja közé vessző kerül: (HARRISON, M. 2017).

Többszerzős hivatkozás esetén a nevek közé nagykötőjel kerül: (HORVÁTH S.–SOLYOS G. 2016). Ha a hivatkozott munkának háromnál több szerzője van, csak az elsőnek a neve szerepeljen: (KOVÁCS B. et al. 2013). Ha adott szerzőnek egy évben több publikációjára történik hivatkozás, akkor az évszámhoz a, b stb. írandó: (TÓTH Z. 2012a).

Felsorolásszerű hivatkozások esetén az egyes – időrendbe és nem ábécé-sorrendbe rendezett – tételeket pontosvessző választja el: (NÉMETH P. 2008; HORVÁTH V. 2006).

Irodalomjegyzék

Az értekezés végén a felhasznált munkák jegyzéke szerzők szerint ábécé-sorrendben, ezen

belül időrendben legyen! Az Irodalomjegyzékben a tanulmányban hivatkozott minden mű könyvészeti adatának szerepelnie kell.

A különböző jellegű kiadványok mintája

Könyv: MENDÖL T. 1963: Általános településföldrajz. – Akadémiai Kiadó, Budapest. 567 p.
Könyvfejezet: SZÉKELY A. 1998: A periglaciális felszínformálás. – In. BORSY Z. (szerk.): Általános természetföldrajz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. pp. 356–421.
Folyóirat: BELUSZKY P. 2005: A mezővárosok és az „alföldi út”. – Földrajzi Közlemények 53. 1-2. pp. 31–46.
KROLOPP E. – SÜMEGI P. – KUTI L. – HERTELENDI E. – KORDOS L. 1995: Szeged-Óthalom környéki löszképződmények keletkezésének paleoökológiai rekonstrukciója. – Földtani Közlemények 125. 4. pp. 309–361.

Ábrák, fényképek, táblázatok

A tanulmányhoz tartozó ábrákat, fényképeket (a törzsszövegben a források pontos megjelölésével, angol és magyar nyelvű aláírásokkal) külön fájlokban kérjük feltölteni! Wordbe beszúrt illusztrációt nem fogadunk el! A szövegben feltétlenül szerepeljen rájuk utalás, hivatkozás.

Ábrák

Az ábrákat eps vagy ai, esetleg egyéb olyan vektorgrafikus formátumban kérjük, amelyet az Adobe Illustrator szoftver kezelni, importálni képes. Vegyék figyelembe, hogy a jpg és tif formátumban beküldött ábrák nehezen szerkeszthetők. Az ábrákon csak a legszükségesebb felírások (földrajzi nevek, méretek, a jelmagyarázat sorszámai, betűjelzései stb.) szerepeljenek, minden egyéb információ (cím, a sorszámok, betűjelzések magyarázata stb.) az ábraaláírásba kerül. Az ábrákban szereplő felírásoknál kérjük egységesen a Times betűtípust, valamint 8–10 pontos betűmagyságot alkalmazni nyomdai méret esetén. Az ábrákon az alkalmazott koordinátarendszerek stílusa, beosztásai, mértékegységei egységesek legyenek! Az ábrák fontjait görbékévé konvertálhatja a szerző, megelőzve így az utólagos szerkesztést. A fekvő ábra szélessé-

ge 70–125 mm között változhat, az álló ábrák maximális magassága 182 mm lehet. A szerző úgy segítheti legjobban szerkesztőségünk munkáját, ha a fenti kérések figyelembevételével úgy és olyan méretben küldi be az ábrákat, ahogyan azokat nyomtatásban látni szeretné.

Fényképek

A fényképeket kérjük tif vagy jpg formátumban beküldeni! A fotókat javasoljuk a felhasználni kívánt nyomdai méretben 300 dpi-vel szkennelni. Kisebb méretű fényképet, diát nagyobb felbontással kell szkennelni.

Táblázatok

A táblázatokat Word (doc), Excel (xls), vagy eps formátumban várjuk szerzőinktől, a jpg és tif formátumot szíveskedjenek mellőzni! Keretezés és rácozás felesleges: elválasztó vonalak csak a fejlécben, illetve az oszlopok között szükségesek.

Felhívjuk Szerzőink figyelmét, hogy a tanulmányok beküldési lehetősége e-mailben és egyéb adathordozón megszűnt. A tanulmányok beküldéséhez a folyóirat elektronikus felületét vegyék igénybe:

<http://ojs3.mtak.hu/index.php/fk/login>

MAGYAR FÖLDRAJZI TÁRSASÁG

ALAPÍTVÁ: 1872

Tisztikar

Elnök: CSORBA PÉTER egyetemi tanár

Tiszteletbeli elnök: PAPP-VÁRY ÁRPÁD ny. egyetemi tanár

Alelnökök: MICHALKÓ GÁBOR tudományos tanácsadó, egyetemi tanár

SZILASSI PÉTER egyetemi docens

Főtitkár: DÁVID LÓRÁNT DÉNES egyetemi tanár

Titkár: JENEY LÁSZLÓ egyetemi docens

Ügyvivő: HEILING ZSOLT

Felügyelőbizottság: KERESZTY PÉTER, NEMERKÉNYI ZSOMBOR, ÜTÓNÉ VISY JUDIT

Választmány

AUBERT ANTAL szakosztályelnök,
intézetigazgató

BERNEK ÁGNES szakosztályelnök, főiskolai
tanár

BUIDOSÓ ZOLTÁN főiskolai tanár

DÁVID LÓRÁNT DÉNES osztályelnök, egyetemi
tanár

DOROGI LÁSZLÓNÉ középiskolai tanár

EGEDY TAMÁS tudományos főmunkatárs,
egyetemi docens

FARSANG ANDREA egyetemi docens

FRISNYÁK SÁNDOR osztályelnök, ny. egyetemi
tanár

GERHARDTNÉ RUDLI ILONA ny. középiskolai
tanár

GÖNCZI SÁNDOR osztályelnök, főiskolai docens

GRUBER LÁSZLÓ középiskolai tanár

GYENIZSE PÉTER egyetemi docens

GYÓRI RÓBERT tszv. egyetemi docens

GYURICZA LÁSZLÓ osztályelnök, egyetemi
docens

GYURIS FERENC egyetemi adjunktus

HEVESI ATTILA osztályelnök, ny. egyetemi
tanár

HUSZTI ZSOLT osztályelnök, intézetigazgató

KARANCSI ZOLTÁN tszv. egyetemi docens

KARÁTSON DÁVID szakosztályelnök,
tszv. egyetemi tanár

KIS JÁNOS középiskolai tanár

KISS EDIT ÉVA tudományos tanácsadó,
egyetemi tanár

KLINGHAMMER ISTVÁN szakosztályelnök,
akadémikus

KOCSIS KÁROLY akadémikus, egyetemi tanár

KOPEK ANNAMÁRIA osztályelnök,
osztályvezető

KOROMPAI ATTILA ny. egyetemi docens

KOVÁCS ZOLTÁN akadémikus, egyetemi tanár

KOZMA GÁBOR tszv. egyetemi docens

KUBASSEK JÁNOS múzeumigazgató

KUNOS GÁBOR szakosztályelnök,
villamosmérnök

LENNER TIBOR osztályelnök, tszv. egyetemi
docens

LERNER JÁNOS osztályelnök

M. CSÁSZÁR ZSUZSANNA osztályelnök,
egyetemi docens

MÁJAI CSABA osztályelnök

MAKÁDI MARIANN szakosztályelnök,
főiskolai docens

MUCSI LÁSZLÓ osztályelnök, egyetemi docens

NAGY BALÁZS egyetemi docens

PAP NORBERT osztályelnök, tszv. egyetemi
tanár

PÁL VIKTOR egyetemi docens

RADICS ZSOLT egyetemi adjunktus

SIMON GYÖRGY középiskolai tanár

SISKÁNÉ SZILASI BEÁTA egyetemi docens

SUBA JÁNOS szakosztályelnök, térképész

SZÖRÉNYINÉ KUKORELLI IRÉN osztályelnök,
tudományos tanácsadó, egyetemi tanár

SZÖLLŐSY LÁSZLÓ középiskolai tanár

TEPERICS KÁROLY osztályelnök, egyetemi
adjunktus

TIMÁR JUDIT osztályelnök, tudományos
főmunkatárs

TÓTH ANTAL osztályelnök, főiskolai docens

TÖMPE LÁSZLÓ szakosztályelnök, középiskolai
tanár

TRÓCSÁNYI ANDRÁS szakosztályelnök,
tszv. egyetemi docens

VIZI ISTVÁN osztályelnök

**A Közgyűlés által megválasztott tiszteleti tagok a Magyar Földrajzi Társaság
Választmányának örökös tagjai.**

TARTALOM / CONTENTS

Értekezések / Studies

NOVÁK TIBOR JÓZSEF–BALOGH SZABOLCS–INCZE JÓZSEF: Az antropogén hatások mértékének térbeli különbségei és változásai hazai tájakon felszínborítási és talajdiagnosztikai adatok alapján / Spatial differences and changes of human impacts on Hungarian landscapes based on land cover class data and soil diagnostics	285
KÓSZEGI MARGIT–BOTTLIK ZSOLT–TELBISZ TAMÁS–MARI LÁSZLÓ: A „nemzeti park” koncepció tér- és időbeli változásai / Spatial and temporal changes in the concept of 'national park'	308
KOLTAI ZOLTÁN: Magyarországi gazdasági központok és mobilitási hajlandóság a telephelyi tényezők tükrében / Hungarian economic centres and the willingness of mobility in the light of business location	324
KARSAI VIOLA–TRÓCSÁNYI ANDRÁS: Aki kimarad(t), lemarad(t)? – A település sikeressége és a városi cím / Missed opportunity, lost chance? – Settlement success in the light of possessing town rank	339
BEDE ÁDÁM–CZUKOR PÉTER–CSATHÓ ANDRÁS ISTVÁN–SÜMEGI PÁL: Adatok a kétegyházi két Török-halom tájtörténetéhez / Data for the landscape history of the two Török-halom kurgans in Kétegyháza (Hungary)	358
TELBISZ TAMÁS–BERKI MÁRTON–TÓTH GÁBOR–LENNER TIBOR–KOVÁCS GÁBOR–PRISTYÁK ERIKA–SÜTŐ LÁSZLÓ–HOMOKI ERIKA–KAJATI GYÖRGY–SISKÁNE SZILASI BEÁTA–PIRISI GÁBOR–FÁBIÁN SZABOLCS–SIPOS GYÖRGY: Geográfusok diploma után – egy online felmérés eredményei / Geographers after graduation – results of an online survey	374
Krónika	
Charles Withers, az ELTE tiszteletbeli doktora és professzora – GYÖRI RÓBERT	397

TÁMOGATÓINK

Kiadja a MAGYAR FÖLDRAJZI TÁRSASÁG
A Nemzeti Kulturális Alap és a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával
A kiadásért felel: Dávid Lóránt Dénes
Tördelés és nyomdai előkészítés: Bonex Press Kft.
Borítóterv: Liszi János
Nyomdai kivitelezés: Healing Media Kiadó Kft.
Telefon: (06-1) 231-4040
Készült 300 példányban
HU ISSN 0015-5411